

Godt benarbejde langs nullinjen ... Ugebrev nr. 10, 13. august 2000

Den botaniske hovedindsats ved Zackenberg i år har været at etablere og analysere vegetationsplots langs ZERO-line. To botanikere har taget sig af blomsterplanterne og af laverne. ZERO-line er en mere end 8 km lang referencelinje, som er udlagt fra kysten ved Young Sund og nordpå til toppen af fjeldet Aucellabjerg i 950 meters højde. Linjen krydser alle kendte vegetationstyper i undersøgelsesområdet fra strandeng over kær, Kantlyng-hede, Salix-sneleje og op til fjeldmarksvegetation over 600 meter, og udgør en detaljeret beskrivelse af Zackenbergområdets plantesamfund.

I søndags lykkedes det at afslutte etablerings- og analysearbejdet i optimalt vejr. Som altid får man belønningen for det hårde benarbejde, idet man når toppen og kan skue nord- og østover til flotte fjeldmassiver, fjorde og øer. Gradvis tyndede det ud i plantedækket og artsantallet. Nær toppen vokser der kun en håndfuld hårdføre arter af karplanter: Kort rapgræs, Polar-svingel og den smukke, gule valmueart Fjeld-valmue. Der er ialt etableret 1280 permanente analysefelter, som fremover skal genanalyseres hvert 5. år, således at man kan følge ændringerne i floraens artssammensætning og i plantedækkets udbredelse samt ændringer i arternes fordeling langs højdegradienten.

Under dette arbejde har jeg fået stor hjælp af stud. med. Henrik Gammelager, som er året Zackenbergstipendiat, som skal assistere i en måned og dermed få indblik i forskellige forskningsprojekter i det højarktiske miljø. Efter tre uger med botanik står den på ørredprojekt og andre assistentopgaver.

Forsyningsskibet har de senere dage været ankret op ud for Daneborg og i Sirius' hovedkvarter har man fået fyldt lagrene op til det kommende år. I løbet af dagen blev der fløjet ny proviant ind til Zackenberg, så til aftenkaffen blev glycogen-depoterne fyldt op med energi fra chokolade, som vi ikke har haft på stationen i nogle dage.

Så lykkedes det på allersidste dag, hvor geograferne var i Zackenberg, at få overfløjet Zackenbergdalen med et fly med en speciel hyperspektral scanner, som registrerer sollysets refleksion fra jordoverfladen. Samtidig med optagelsen fra flyet blev referencemålinger foretaget på jorden. Der var store smil på læberne, da det trods dårligt flyvevejr de foregående mange dage lykkedes at få data i kassen, som skal bruges til at få et nuanceret billede af udbredelsen af de forskellige vegetationsdækkede og -løse overflader. Endvidere er det nu muligt at udarbejde en forbedret terrænmodel over hele studieområdet i Zackenbergdalen.

De sidste dage har stationen haft besøg af prominente gæster fra Danmark og Grønland. Dels repræsentanter fra Miljøstyrelsen og Grønlands Hjemmestyres Direktorat for Miljø og Natur, dels repræsentanter fra Aage V. Jensens Fonde. Der er blevet arrangeret introduktionsture rundt i terrænet og til den gamle Zackenberg Fangststation nede ved fjorden på den anden side af Zackenbergelven. Der er, blev fortalt om BioBasis-, GeoBasis- og KlimaBasis-monitoringsprogrammerne, fremtidsplaner og økonomi.

Nu er det ikke bare Daneborg som er begunstiget med hvalrosser som naboer. I går blev frokosten afbrudt af et besøg af 2 hvalrosser nede ved fangststationen.

/Christian Bay